

พระราชบัญญัติ

การเลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร

และผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

พ.ศ. ๒๕๓๑

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๓๑

เป็นปีที่ ๔๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราช
โองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่จำเป็นต้องมีกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพ
มหานครและผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำ
แนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

เล่ม ๑๐๕ ตอนที่ ๗๘ ราชกิจจานุเบกษา ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๓๑

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานครและผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๓๑”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้
“หน่วยเลือกตั้ง” หมายความว่า ท้องถิ่นที่กำหนดให้ทำการลงคะแนนเลือกตั้ง

“ที่เลือกตั้ง” หมายความว่า สถานที่ที่กำหนดให้ทำการลงคะแนนเลือกตั้ง และให้หมายความรวมถึงบริเวณที่กำหนดขึ้นโดยรอบที่เลือกตั้งด้วย

“วันเลือกตั้ง” หมายความว่า วันที่กำหนดให้ทำการลงคะแนนเลือกตั้ง

“เขตเลือกตั้ง” หมายความว่า ท้องที่ซึ่งจัดเป็นเขตอันจะมีการเลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานครหรือผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร แล้วแต่กรณี

“ผู้สมัคร” หมายความว่า ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภากรุงเทพมหานครหรือผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร แล้วแต่กรณี

“ผู้เลือกตั้ง” หมายความว่า ผู้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานครหรือผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร แล้วแต่กรณี

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงหรือระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงหรือระเบียบนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๕ เมื่อได้มีประกาศพระราชกฤษฎีกาให้เลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานครแล้ว ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยประกาศเขตเลือกตั้ง และจำนวนสมาชิกสภากรุงเทพมหานครที่จะทำการเลือกตั้ง โดยให้ถือรายงานการพิจารณากำหนดเขตเลือกตั้งของกรุงเทพมหานครที่ได้ประกาศกำหนดไว้ในราชกิจจานุเบกษามาตรา ๖ ครั้งหลังสุดเป็นเกณฑ์

เมื่อได้มีประกาศพระราชกฤษฎีกาให้เลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแล้ว ให้ท้องที่กรุงเทพมหานครเป็นเขตเลือกตั้ง

มาตรา ๖ ให้กรุงเทพมหานครพิจารณากำหนดเขตเลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานครในแต่ละเขต โดยนำจำนวนราษฎรในเขตนั้น ๆ ตามหลักฐานการทะเบียนราษฎรที่กระทรวงมหาดไทยประกาศครั้งสุดท้ายก่อนการพิจารณาของกรุงเทพมหานคร พร้อมด้วยหนึ่งแสน เพื่อหาจำนวน

โดยประมาณของเขตเลือกตั้งที่ควรจะมีในเขตนั้น เศษของหนึ่งแสนถ้าเกินห้าหมื่นให้ถือว่าเขตนั้นควรจะมีเขตเลือกตั้งเพิ่มได้อีกหนึ่งเขต จากนั้นให้กำหนดเขตเลือกตั้งโดยพยายามจัดให้มีจำนวนราษฎรในแต่ละเขตเลือกตั้งใกล้เคียงกันมากที่สุด และต้องแบ่งพื้นที่ของแต่ละเขตเลือกตั้งให้ติดต่อกัน แต่ต้องไม่นำพื้นที่เพียงบางส่วนของแขวงหนึ่งไปรวมกับแขวงอื่น

ให้กรุงเทพมหานครรายงานผลการพิจารณากำหนดเขตเลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานครต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยประกาศรายงานผลการพิจารณาดังกล่าวในราชกิจจานุเบกษาภายในเก้าสิบวันนับจากวันที่กระทรวงมหาดไทยประกาศจำนวนราษฎรตามหลักฐานการทะเบียนราษฎร

มาตรา ๗ ในเขตเลือกตั้งใด ถ้ามีผู้สมัครสมาชิกสภากรุงเทพมหานครหรือผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเพียงหนึ่งคน ให้ถือว่าผู้สมัครนั้นเป็นผู้ได้รับเลือกตั้งโดยไม่ต้องทำการลงคะแนนเลือกตั้ง

มาตรา ๘ นายจ้างทั้งปวงต้องให้ความสะดวกพอสมควรแก่ลูกจ้างในอันที่จะใช้สิทธิเลือกตั้งและสมัครรับเลือกตั้ง

บทบัญญัติในวรรคหนึ่งให้ใช้บังคับแก่หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๙ ผู้เลือกตั้งไม่จำเป็นต้องให้ถ้อยคำว่าคุณได้ลงคะแนนเลือกตั้งหรือไม่ หรือลงคะแนนเลือกตั้งผู้ใด ไม่ว่าในกรณีใด

มาตรา ๑๐ เมื่อได้มีพระราชกฤษฎีกาให้เลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานครและผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร หรืออย่างหนึ่งอย่างใดแล้วแต่กรณี ในเขตเลือกตั้งใดแล้ว มิให้นำมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๐๓ มาใช้บังคับสำหรับในกรณีที่นำสิ่งพิมพ์ตามกฎหมายว่าด้วยการพิมพ์ แผ่นประกาศ หรือสิ่งอื่นมาโฆษณาหาเสียงเลือกตั้งเพื่อประโยชน์ของผู้สมัคร

การโฆษณาหาเสียงเลือกตั้งต้องไม่กระทำโดยวิธีหา พ่น ระบายสี หรือปิดประกาศซึ่งข้อความ ภาพ หรือรูปอย่างใด ๆ ที่รั่ว กำแพง ผนัง อาคาร สะพาน เสาไฟฟ้า หรือต้นไม้ บรรดาซึ่งเป็นทรัพย์สินของทางราชการที่อยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร หรือ ณ บริเวณที่เจ้าของหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินทำป้ายห้ามปิดประกาศไว้

ในกรณีที่การโฆษณาหาเสียงเลือกตั้งอันเป็นการฝ่าฝืนวรรคสอง ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมืองมีอำนาจและหน้าที่ทำลาย ปกปิด ลบ หรือล้างข้อความ ภาพ หรือรูปอย่างดังกล่าว แต่ในกรณีที่มิใช่เป็นทรัพย์สินของทางราชการ เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะมีอำนาจดังกล่าวเมื่อได้รับคำร้องขอจากเจ้าของหรือผู้ครอบครอง

เมื่อได้มีพระราชกฤษฎีกาให้เลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานครและผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร หรืออย่างหนึ่งอย่างใด แล้วแต่กรณี ในเขตเลือกตั้งใดแล้ว ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยการรักษา

ความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมืองกำหนดสถานที่
เพื่อการปิดประกาศโฆษณาหาเสียงเลือกตั้งไว้ตามสมควร

เมื่อมีการกำหนดสถานที่ตามวรรคสี่แล้ว มิให้นำพรรคสองมาใช้
บังคับกับการโฆษณาหาเสียงเลือกตั้งโดยวิธีปิดประกาศสิ่งพิมพ์ตาม
กฎหมายว่าด้วยการพิมพ์ในสถานที่ที่ได้จัดไว้ให้

มาตรา ๑๑ เมื่อได้มีประกาศระบุที่เลือกตั้งตามมาตรา ๓๗ วรรค
สองแล้ว ห้ามมิให้ผู้ใดนำสิ่งพิมพ์ตามกฎหมายว่าด้วยการพิมพ์ แผ่น
ประกาศ หรือสิ่งอื่น มาโฆษณาหาเสียงเลือกตั้ง เพื่อประโยชน์ของผู้
สมัครภายในที่เลือกตั้ง

ในกรณีที่มีสิ่งพิมพ์ตามกฎหมายว่าด้วยการพิมพ์ แผ่นประกาศ
หรือสิ่งอื่นใดอันเป็นคุณหรือเป็นโทษแก่ผู้สมัครภายในที่เลือกตั้งอยู่แล้ว
ก่อนหรือในวันเลือกตั้ง ให้เจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้ง กรรมการ
ตรวจคะแนน หรือเจ้าหน้าที่คะแนนมีอำนาจและหน้าที่ทำลาย ปกปิด
หรือนำออกไปไว้นอกที่เลือกตั้งดังกล่าว

มาตรา ๑๒ นับตั้งแต่วันที่ ๑๘.๐๐ นาฬิกา ของวันก่อนวันเลือก
ตั้งหนึ่งวันจนสิ้นสุดวันเลือกตั้ง ห้ามมิให้ผู้ใดทำการโฆษณาไม่ว่าโดยวิธี
ใดอันเป็นคุณหรือโทษแก่ผู้สมัคร หรือทำด้วยประการใดอันเป็นการ
รบกวนหรือเป็นอุปสรรคแก่การเลือกตั้ง

มาตรา ๑๓ นับตั้งแต่วันที่ ๑๘.๐๐ นาฬิกา ของวันก่อนวันเลือก
ตั้งหนึ่งวันจนสิ้นสุดวันเลือกตั้ง ห้ามมิให้ผู้ใดขาย จำหน่าย แจก
หรือจัดเลี้ยงสุราทุกชนิดในเขตเลือกตั้ง

มาตรา ๑๔ ห้ามมิให้ผู้ใดเล่น หรือจัดให้มีการเล่นการพนันขึ้นต่อว่าผู้สมัครใดแพ้หรือชนะหรือได้คะแนนเท่าใดและได้รับเลือกตั้งหรือไม่ได้รับเลือกตั้ง หรือได้รับเลือกตั้งจำนวนเท่าใด

มาตรา ๑๕ ห้ามมิให้ผู้ใดซึ่งมิได้มีสัญชาติไทยกระทำการใดเพื่อประโยชน์แห่งการเลือกตั้งโดยประการที่เป็นคุณหรือเป็นโทษแก่ผู้สมัคร และห้ามมิให้เข้ามีส่วนช่วยเหลือในการเลือกตั้งด้วยประการใด ๆ ทั้งนี้เว้นแต่การกระทำนั้นเป็นการช่วยราชการ หรือเป็นการประกอบอาชีพตามปกติโดยสุจริตของผู้นั้น

มาตรา ๑๖ ห้ามมิให้ข้าราชการ พนักงานส่วนท้องถิ่นซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ พนักงานหรือลูกจ้างของกรุงเทพมหานคร นายกเทศมนตรี เทศมนตรี นายกเมืองพัทยา ปลัดเมืองพัทยา กำนันผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล สารวัตรกำนัน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน กรรมการสุขาภิบาล กรรมการสภาตำบล หรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ ใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบด้วยกฎหมายเป็นคุณหรือเป็นโทษแก่ผู้สมัครใด

มาตรา ๑๗ ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของกรุงเทพมหานคร มีหน้าที่ให้การช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับการเลือกตั้ง ไม่ว่าจะเป็นทางตรงหรือทางอ้อม

นอกจากหน้าที่ซึ่งระบุไว้ในพระราชบัญญัตินี้ ให้ปลัดกรุงเทพมหานคร ผู้อำนวยการเขต พนักงานฝ่ายปกครอง ข้าราชการกรุงเทพมหานครที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแต่งตั้ง และตำรวจมีหน้าที่จัดการให้ความสะดวกและรักษาความสงบเรียบร้อยในการเลือกตั้ง

หมวด ๒

สิทธิเลือกตั้งและการสมัครรับเลือกตั้ง

มาตรา ๑๘ บุคคลจะมีสิทธิและใช้สิทธิเลือกตั้งหรือสมัครรับเลือกตั้งได้ ต้องมีคุณสมบัติและไม่เป็นบุคคลที่ต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิเลือกตั้งหรือสมัครรับเลือกตั้งตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร

มาตรา ๑๙ ห้ามมิให้ผู้ใดซึ่งรู้อยู่แล้วว่าตนไม่มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเข้าสมัครรับเลือกตั้ง

ส่วนที่ ๑

สมาชิกสภากรุงเทพมหานคร

มาตรา ๒๐ ห้ามมิให้ผู้ใดสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภากรุงเทพมหานครเกินหนึ่งเขตเลือกตั้ง

มาตรา ๒๑ ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภากรุงเทพมหานครต้องยื่นใบสมัครด้วยตนเองต่อหน้าผู้อำนวยการเขต ณ สำนักงานเขตแห่งเขตที่เขตเลือกตั้งของตนสมัครนั้นตั้งอยู่ ภายในระยะเวลาที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา พร้อมด้วยค่าธรรมเนียมคนละสามพันบาท หลักฐานการสมัครและรูปถ่ายหรือรูปภาพที่พิมพ์ชัดเจนเหมือนรูปถ่ายของตนเอง ขนาดกว้างประมาณ ๘.๕ เซนติเมตร ยาวประมาณ ๑๓.๕ เซนติเมตร

มีจำนวนตามที่ผู้อำนวยการเขตกำหนด และต้องปฏิบัติตามวิธีการเกี่ยวกับการสมัครรับเลือกตั้งที่กำหนดในกฎกระทรวง

เมื่อผู้อำนวยการเขตได้รับใบสมัครแล้ว ให้ลงบันทึกการรับใบสมัครไว้เป็นหลักฐาน และออกใบรับให้แก่ผู้สมัครในวันนั้น และให้ผู้อำนวยการเขตตรวจสอบหลักฐานคุณสมบัติของผู้สมัครและสอบสวนว่าผู้สมัครจะสมัครรับเลือกตั้งได้หรือไม่ให้เสร็จภายในเจ็ดวันนับแต่วันปิดรับการสมัคร ถ้าได้ความว่าสมัครรับเลือกตั้งได้ก็ให้ประกาศรับสมัครไว้ ณ ศาลว่าการกรุงเทพมหานครและสำนักงานเขต และให้ผู้อำนวยการเขตแจ้งการรับสมัครหรือไม่รับสมัครให้ผู้สมัครทราบโดยเร็ว

ประกาศตามวรรคสองให้มิชอบกับผู้สมัครและเครื่องหมายประจำตัวผู้สมัครอันประกอบด้วยเลขหมายประจำตัวผู้สมัครและจำนวนจุดเท่ากับเลขหมายซึ่งจะใช้ในการลงคะแนนและรูปผู้สมัคร ทั้งนี้ ให้ปิดไว้ ณ ศาลว่าการกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขต ที่ทำการแขวงหรือที่ทำการกำนัน และที่เลือกตั้งหรือบริเวณใกล้เคียงกับที่เลือกตั้งในเขตเลือกตั้งซึ่งผู้นั้นสมัครโดยเร็ว

วิธีการให้เลขหมายประจำตัวผู้สมัครให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๒ เมื่อผู้อำนวยการเขตได้ออกใบรับให้แก่ผู้สมัครตามมาตรา ๒๑ วรรคสองแล้ว ห้ามมิให้ผู้สมัครถอนการสมัครไม่ว่าในกรณีใด

ให้ค่าธรรมเนียมตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง ตกเป็นของกรุงเทพมหานคร และไม่มี การคืนค่าธรรมเนียมให้แก่ผู้สมัคร เว้นแต่จะไม่มี การเลือกตั้งในครั้งนั้น

มาตรา ๒๓ ถ้าผู้สมัครผู้ใดไม่มีรายชื่อเป็นผู้สมัครในประกาศของ
ผู้อำนวยการเขต ตามมาตรา ๒๑ ผู้สมัครมีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลแพ่งได้
ภายในเจ็ดวันนับจากวันที่ประกาศนั้น โดยไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมศาล
ในการดำเนินกระบวนการพิจารณา เมื่อศาลได้รับคำร้องแล้ว ให้ดำเนินการ
พิจารณาโดยไม่ชักช้าและให้นำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมา
ใช้บังคับโดยอนุโลม และให้ศาลวินิจฉัยว่าให้รับสมัครหรือไม่ คำสั่งของ
ศาลให้เป็นที่สุด และให้ศาลแจ้งคำสั่งไปยังผู้อำนวยการเขตโดยเร็ว

ในกรณีที่ศาลสั่งให้รับสมัคร ให้ผู้อำนวยการเขตปฏิบัติตาม
คำสั่งศาลและให้นำมาตรา ๒๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม และถ้าได้แต่งตั้ง
กรรมการตรวจคะแนนขึ้นแล้ว ให้ผู้อำนวยการเขตแจ้งคำสั่งศาลให้
คณะกรรมการตรวจคะแนนทราบโดยเร็ว

คำสั่งของศาลตามวรรคสองไม่กระทบกระเทือนการใดที่ผู้อำนวยการ
เขตได้ปฏิบัติหรือที่กรรมการตรวจคะแนนได้ปฏิบัติไปตามคำสั่งของผู้
การเขตก่อนได้รับทราบคำสั่งศาล

ส่วนที่ ๒

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

มาตรา ๒๔ ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร
ต้องยื่นใบสมัครด้วยตนเองต่อหน้าปัดกรุงเทพมหานคร ณ ศาลาว่าการ
กรุงเทพมหานคร ในระยะเวลาที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาพร้อมค่า

ธรรมเนียมคนละห้าพันบาท หลักฐานการสมัครและรูปถ่ายหรือรูปภาพที่พิมพ์ชัดเจนเหมือนรูปถ่ายของตนเองขนาดกว้างประมาณ ๘.๕ เซนติเมตร ยาวประมาณ ๑๓.๕ เซนติเมตร มีจำนวนตามที่ปลัดกรุงเทพมหานคร กำหนดและต้องปฏิบัติตามวิธีการเกี่ยวกับการสมัครรับเลือกตั้งที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

เมื่อปลัดกรุงเทพมหานครได้รับใบสมัครแล้วให้นำมาตรา ๒๑ วรรคสอง และวรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๒๕ให้นำมาตรา ๒๒ และมาตรา ๒๓ มาใช้บังคับกับการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครโดยอนุโลม

หมวด ๓

บัญชีรายชื่อผู้เลือกตั้ง

มาตรา ๒๖ เมื่อได้มีพระราชกฤษฎีกาให้เลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานครและผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร หรืออย่างหนึ่งอย่างใดแล้วแต่กรณีแล้ว ให้ผู้อำนวยการเขตจัดทำประกาศบัญชีรายชื่อผู้เลือกตั้งของแต่ละหน่วยเลือกตั้งไว้ ณ สำนักงานเขต ที่ทำการแขวง ที่ทำการกำนันบ้านผู้ใหญ่บ้าน ที่สาธารณะที่เห็นได้ง่าย และที่เลือกตั้งหรือบริเวณใกล้เคียงกับที่เลือกตั้ง ก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน

การจัดทำประกาศบัญชีรายชื่อผู้เลือกตั้งตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นหน้าที่ของผู้อำนวยการเขตคัดรายชื่อผู้เลือกตั้งจากทะเบียนบ้าน บัญชี

เล่ม ๑๐๕ ตอนที่ ๑๘ ราชกิจจานุเบกษา ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๓๑

ดังกล่าวผู้มีส่วนได้เสียมีสิทธิตรวจดู ถ้าปรากฏว่ามีรายการใดไม่ถูกต้องก็ให้ยื่นคำร้องขอแก้ไขให้ถูกต้องได้โดยให้นำมาตรา ๒๘ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๒๓ ให้ผู้อำนวยการเขตแจ้งรายชื่อของผู้เลือกตั้งตามทะเบียนบ้านของเจ้าบ้านและผู้เลือกตั้งเป็นหนังสือไปยังเจ้าบ้านซึ่งปรากฏหลักฐานตามทะเบียนบ้านในเขตนั้นก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน

มาตรา ๒๔ เมื่อได้ประกาศบัญชีรายชื่อผู้เลือกตั้งตามมาตรา ๒๖ บรรคหนึ่งแล้ว ผู้เลือกตั้งหรือเจ้าบ้านผู้ใดเห็นว่าตนหรือผู้มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านไม่มีรายชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อผู้เลือกตั้งแห่งหน่วยเลือกตั้งที่ตนหรือผู้นั้นสมควรมีชื่อเป็นผู้เลือกตั้งในหน่วยเลือกตั้งนั้น มีสิทธิยื่นคำร้องต่อผู้อำนวยการเขตก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่าสิบวัน

เมื่อได้รับคำร้องตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้ผู้อำนวยการเขตตรวจสอบหลักฐานและถ้าเห็นว่าผู้นั้นคำร้องหรือผู้มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ก็ให้ส่งเพิ่มเติมชื่อตามทะเบียนคำร้องลงในบัญชีรายชื่อผู้เลือกตั้งโดยไม่ชักช้า ถ้าผู้อำนวยการเขตเห็นว่าผู้นั้นคำร้องหรือผู้มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านเป็นผู้ไม่มีสิทธิเลือกตั้ง ก็ให้ส่งยกคำร้องและให้แจ้งผู้นั้นคำร้องทราบภายในวันรุ่งขึ้นนับแต่วันที่รับคำร้อง โดยแสดงเหตุผลไว้ด้วย

เมื่อได้รับแจ้งตามวรรคสองแล้ว ผู้นั้นคำร้องมีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลแพ่งภายในห้าวันนับแต่วันที่รับแจ้ง โดยไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมศาลในการดำเนินกระบวนการพิจารณา เพื่อให้ศาลวินิจฉัยว่าจะให้ลงชื่อในบัญชีรายชื่อผู้เลือกตั้งตามทะเบียนคำร้องหรือไม่

เมื่อได้รับคำร้องตามวรรคสามแล้ว ให้ศาลดำเนินการพิจารณาคดีไปฝ่ายเดียวโดยไม่ชักช้าและให้นำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม คำสั่งของศาลให้เป็นที่สุด และให้ศาลแจ้งคำสั่งไปยังผู้อำนวยการเขตเพื่อปฏิบัติการตามคำสั่งโดยเร็วที่สุด ในกรณีที่การประกาศบัญชีรายชื่อผู้เลือกตั้งไปก่อนได้รับคำสั่งศาลให้แก่บัญชีรายชื่อผู้เลือกตั้งทุกฉบับให้ถูกต้องด้วย

คำสั่งของศาลตามวรรคสี่ไม่กระทบกระเทือนการใดที่ได้ปฏิบัติไปตามคำสั่งเดิมของผู้อำนวยการเขตก่อนได้รับทราบคำสั่งศาล

มาตรา ๒๕ ผู้เลือกตั้งผู้ใดเห็นว่าบัญชีรายชื่อผู้เลือกตั้งที่ได้ประกาศตามมาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง มีข้อบกพร่องที่ไม่มีสิทธิเลือกตั้งตามกฎหมาย หรือเจ้านานผู้ใดเห็นว่าในบัญชีรายชื่อผู้เลือกตั้งมีข้อบกพร่องอยู่ในเลขหมายประจำบ้านของตน โดยที่บุคคลนั้นมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านดังกล่าวจริง ผู้เลือกตั้งหรือเจ้านานผู้นั้นมีสิทธิยื่นคำร้องต่อผู้อำนวยการเขตก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่าสิบวัน เพื่อให้ถอนชื่อบุคคลดังกล่าวออกจากบัญชีรายชื่อผู้เลือกตั้ง

เมื่อผู้อำนวยการเขตพิจารณาแล้วเห็นว่าสมควรสั่งถอนชื่อบุคคลนั้นหรือสมควรยกคำร้อง ก็ให้คำสั่งถอนชื่อบุคคลนั้นหรือยกคำร้อง แล้วแต่กรณี และให้แจ้งคำสั่งให้บุคคลนั้นทราบและให้นำมาตรา ๒๘ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๓๐ เมื่อบุคคลใดต้องคำพิพากษาสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งและคดีถึงที่สุดแล้ว ให้ศาลส่งสำเนาคำพิพากษาไปยังรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมเพื่อแจ้งให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยทราบ

ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยส่งสำเนาคำพิพากษิตาม
วรรคหนึ่ง ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และผู้ว่าราชการจังหวัดทุก
จังหวัดทราบ เพื่อดำเนินการตามระเบียบที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด
ต่อไป

ทั้งนี้ให้นำมาตรา ๒๘ วรรคห้า มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด ๔

ค่าใช้จ่ายและการหาเสียงเลือกตั้ง

มาตรา ๓๑ เมื่อได้ประกาศพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้ง
สมาชิกสภากรุงเทพมหานคร ในเขตเลือกตั้งใด หรือประกาศพระราช
กฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ผู้สมัครแต่ละคนจะ
ใช้จ่ายเกี่ยวกับการเลือกตั้งทั้งหมดเกินกว่าจำนวนที่กำหนดไว้ในพระราช
กฤษฎีกาไม่ได้ ทั้งนี้ ไม่รวมค่าธรรมเนียมการสมัคร

ค่าใช้จ่ายตามวรรคหนึ่งให้รวมถึงบรรดาเงินหรือทรัพย์สินอื่นใดที่
บุคคลอื่นจ่ายหรือรับว่าจะจ่ายแทนหรือนำมาให้ใช้โดยไม่คิดค่าตอบแทน
เพื่อประโยชน์ในการหาเสียงเลือกตั้งในกรณีนำทรัพย์สินมาให้ใช้ ให้
คำนวณตามอัตราค่าเช่าหรือค่าตอบแทนตามปกติในท้องถิ่นนั้น ๆ

มาตรา ๓๒ การใช้จ่ายตามมาตรา ๓๑ ให้ใช้จ่ายได้เฉพาะค่า
ใช้จ่ายดังต่อไปนี้

(๑) การโฆษณากระจายเสียง วิทยุ โทรทัศน์ เทป
วัสดุโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ และสื่อมวลชนอื่น

(๒) การพิมพ์ โฆษณา แจกจ่าย ประกาศ แผ่นป้าย
ใบปลิวและสิ่งพิมพ์อื่นๆ

(๓) การจัดหาเครื่องเขียน แบบพิมพ์ ไปรษณียากร
โทรเลข โทรศัพท์ และการสื่อสารอื่นใด

(๔) การซื้อ เช่า หรือยืมสำนักงาน สถานที่
ยานพาหนะ วัสดุอุปกรณ์เกี่ยวกับการเลือกตั้ง

(๕) การว่าจ้างแรงงานทุกประเภทที่เกี่ยวกับการ
การเลือกตั้ง

(๖) ค่าใช้จ่ายในการเดินทางเพื่อการเลือกตั้ง

(๗) ค่าใช้จ่ายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการหาเสียงเลือก
ตั้งที่ไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติ

มาตรา ๓๓ ภายในกำหนดเก้าสิบวันหลังจากวันประกาศผลการ
เลือกตั้ง ผู้สมัครต้องยื่นรายการค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเลือกตั้งให้ถูกต้อง
ตามความเป็นจริงต่อผู้อำนวยการเขตหรือปลัดกรุงเทพมหานคร แล้วแต่
กรณี ซึ่งได้แก่

(๑) ค่าใช้จ่ายทั้งหมดเกี่ยวกับการเลือกตั้งที่ได้จ่าย
ไปแล้ว

(๒) ค่าใช้จ่ายทั้งหมดเกี่ยวกับการเลือกตั้งที่ยังค้าง
ชำระ

(๓) หลักฐานการจ่ายเงินตาม (๑) และหลักฐานการล้างชำระตาม (๒) ซึ่งอย่างน้อยต้องมีรายการแสดงชื่อและที่อยู่ของผู้รับหรือเจ้าหนี้

ให้ผู้อำนวยการเขตหรือปลัดกรุงเทพมหานคร รักษารายการค่าใช้จ่ายและหลักฐานตามวรรคหนึ่ง แล้วแต่กรณี มีกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันที่ประกาศผลการเลือกตั้ง

ในกรณีที่มีการคัดค้านการเลือกตั้งที่กระทำในเขตเลือกตั้งใดว่าผู้สมัครใช้จ่ายเงินเกินกว่าที่กำหนด ให้เก็บรักษารายการค่าใช้จ่ายและหลักฐานดังกล่าวไว้จนกว่าคดีถึงที่สุด

การขอตรวจสอบและขอสำเนารายการค่าใช้จ่ายตามวรรคหนึ่งจะกระทำได้ แต่ผู้สมัครโดยยื่นคำร้องเป็นหนังสือต่อผู้อำนวยการเขตหรือปลัดกรุงเทพมหานคร แล้วแต่กรณี และเสียค่าธรรมเนียมตามระเบียบของทางราชการ

มาตรา ๓๔ เมื่อได้มีประกาศพระราชกฤษฎีกาให้เลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานครและผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร หรืออย่างหนึ่งอย่างใด แล้วแต่กรณี ในเขตเลือกตั้งใดจนถึงวันเลือกตั้งห้ามมิให้ผู้สมัครหรือผู้ใดกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อจะจูงใจให้ผู้เลือกตั้งลงคะแนนเลือกตั้งให้แก่ตนเองหรือผู้สมัครอื่น หรือให้งดเว้นมิให้ลงคะแนนให้แก่ผู้สมัครใดด้วยวิธีการอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) จัดทำ ให้ เสนอให้ หรือสัญญาว่าจะให้ทรัพย์สินหรือผลประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้แก่ผู้ใด

(๒) ให้ เสนอให้ หรือสัญญาว่าจะให้เงินหรือทรัพย์สินอื่นไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมแก่สมาคม มูลนิธิ วัด สถาบันการศึกษา หรือสถานสงเคราะห์อื่นใด

(๓) ทำการโฆษณาหาเสียงด้วยการจัดให้มีมหรสพหรือการรื่นเริงต่างๆ

(๔) ทำสิ่งอันเป็นสาธารณประโยชน์หรือสิ่งอื่นใดเพื่อประโยชน์ของบุคคล ชุมชน สมาคม มูลนิธิ วัด สถาบันการศึกษา หรือสถาบันอื่นใด ทั้งนี้ ไม่ว่าจะ เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมหรือไม่ก็ตาม

(๕) เลี่ยงหรือรับจะจัดเลี้ยงผู้ใด

มาตรา ๓๕ ห้ามมิให้ผู้สมัครจัดยานพาหนะนำผู้เลือกตั้งไปยังที่เลือกตั้งเพื่อการเลือกตั้ง หรือนำกลับมาจากที่เลือกตั้ง หรือจัดให้ผู้เลือกตั้งไปยังที่เลือกตั้งหรือกลับจากที่เลือกตั้ง โดยไม่ต้องเสียค่าโดยสาร ยานพาหนะหรือค่าจ้างซึ่งต้องเสียตามปกติ หรือผู้ใดกระทำการเช่นว่านั้นเพื่อประโยชน์แก่ผู้สมัครใด

หมวด ๕

หน่วยเลือกตั้งและที่เลือกตั้ง

มาตรา ๓๖ ให้ปลัดกรุงเทพมหานครกำหนดหน่วยเลือกตั้งที่จะพึงมีในกรุงเทพมหานคร

ตามปกติให้ถือเกณฑ์จำนวนผู้เลือกตั้งหน่วยละหนึ่งพันคนเป็นประมาณ ถ้าปลัดกรุงเทพมหานครเห็นว่าไม่เป็นการสะดวกหรือไม่ปลอดภัย

ในการไปลงคะแนนของผู้เลือกตั้ง จะกำหนดหน่วยเลือกตั้งเพิ่มขึ้นโดยไม่คำนึงถึงจำนวนผู้เลือกตั้งก็ได้

เมื่อได้กำหนดหน่วยเลือกตั้งขึ้นแล้ว ให้ประกาศหน่วยเลือกตั้ง ณ ศาลว่าการกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขต ที่ทำการแขวง ที่ทำการกำนัน บ้านผู้ใหญ่บ้านและในบริเวณที่มีชุมชนหนาแน่นตามที่ผู้อำนวยการเขตเห็นสมควร กับให้จัดทำแผนที่สังเขปแสดงที่เลือกตั้งของแต่ละหน่วยเลือกตั้งไว้ด้วย

การเปลี่ยนแปลงเขตของหน่วยเลือกตั้ง จะกระทำได้โดยประกาศก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน และให้นำวรรคสามมาใช้บังคับโดยอนุโลม เว้นแต่ในกรณีฉุกเฉินจะประกาศเปลี่ยนแปลงเขตของหน่วยเลือกตั้ง หรือยุบ หรือรวมหน่วยเลือกตั้ง ก่อนวันเลือกตั้งน้อยกว่าสิบห้าวันก็ได้

มาตรา ๓๓ หน่วยเลือกตั้งหนึ่งให้มียกเลือกตั้งแห่งหนึ่ง ที่เลือกตั้งนั้นต้องให้เป็นท้องที่ประชาชนเข้าออกได้สะดวกเพื่อการลงคะแนนเลือกตั้ง และในวันเลือกตั้งให้กรรมการตรวจคะแนนกำหนดบริเวณโดยรอบที่เลือกตั้ง โดยมียกแสดงเขตบริเวณของที่เลือกตั้งเพื่ออำนวยความสะดวกในการลงคะแนนเลือกตั้งของผู้มีสิทธิเลือกตั้งตามลักษณะของท้องที่และภูมิประเทศ

เมื่อได้มีประกาศพระราชกฤษฎีกาให้เลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานครและผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร หรืออย่างหนึ่งอย่างใด แล้วแต่กรณี ในเขตเลือกตั้งใดแล้ว ให้ผู้อำนวยการเขตประกาศระบุที่เลือกตั้งของแต่ละหน่วยเลือกตั้งที่อยู่ในท้องที่ของตนไม่น้อยกว่าสิบห้าวันก่อน

เล่ม ๑๐๕ ตอนที่ ๑๘ ราชกิจจานุเบกษา ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๓๑

วันเลือกตั้ง ประกาศของผู้อำนวยการเขตดังกล่าวให้ปิด ณ สำนักงานเขต
ที่ทำการแขวง ที่สาธารณะที่เห็นได้ง่าย และที่เลือกตั้งหรือบริเวณใกล้เคียง
กับที่เลือกตั้ง ในกรณีฉุกเฉินผู้อำนวยการเขตจะประกาศเปลี่ยนแปลง
ที่เลือกตั้งของหน่วยเลือกตั้งเมื่อใดก็ได้

ในท้องที่แขวงใด ถ้าเห็นว่าจะเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ผู้
เลือกตั้งหรือความปลอดภัยสาธารณะถูกคุกคาม ผู้อำนวยการเขตจะ
ประกาศระบุนที่เลือกตั้งนอกเขตของหน่วยเลือกตั้งก็ได้ แต่ต้องอยู่ในบริเวณ
ใกล้เคียงกับหน่วยเลือกตั้งนั้น

ในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงที่เลือกตั้งหรือกำหนดที่เลือกตั้งนอก
เขตหน่วยเลือกตั้งให้ผู้อำนวยการเขตรายงานพร้อมส่งสำเนาประกาศไป
ยังปลัดกรุงเทพมหานครโดยไม่ชักช้า

มาตรา ๓๘ ที่เลือกตั้งและบริเวณที่เลือกตั้ง ให้เป็นไปตามที่
กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๓๙ ห้ามมิให้ผู้ใดก่อให้เกิดการวุ่นวายขึ้นในที่เลือกตั้ง
หรือในที่ประชาชนชุมนุมกันอยู่เพื่อรอการเข้าไปลงคะแนนเลือกตั้ง

หมวด ๖

เจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้ง กรรมการตรวจคะแนน
และเจ้าหน้าที่คะแนน

มาตรา ๔๐ ให้ผู้อำนวยการเขตแต่งตั้งข้าราชการเป็นเจ้าพนักงาน
ผู้ดำเนินการเลือกตั้ง เพื่อบำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติ

มาตรา ๔๑ ก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่าสิบวัน ให้ผู้อำนวยการเขตแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจคะแนนอย่างน้อยเจ็ดคนและเจ้าหน้าที่คะแนนอย่างน้อยหนึ่งคนประจำทุกหน่วยเลือกตั้ง เพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติ

กรรมการตรวจคะแนนประจำหน่วยเลือกตั้งแต่ละหน่วย ให้แต่งตั้งจากผู้คุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๔๕ และเป็นผู้สมัครเข้ารับเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนั้นเสนอชื่อต่อผู้อำนวยการเขตก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน

ให้ผู้สมัครคนหนึ่ง ๆ มีสิทธิเสนอชื่อบุคคลเพื่อให้ผู้อำนวยการเขตแต่งตั้งเป็นกรรมการตรวจคะแนนตามวรรคหนึ่งได้ไม่เกินหน่วยละหนึ่งคน ในกรณีที่บุคคลซึ่งผู้สมัครเสนอชื่อสำหรับหน่วยเลือกตั้งใดมีจำนวนต่ำกว่าเจ็ดคน ให้ผู้อำนวยการเขตแต่งตั้งกรรมการตรวจคะแนนจากผู้เลือกตั้งซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๔๕ เป็นกรรมการตรวจคะแนนได้

มาตรา ๔๒ ก่อนวันเลือกตั้งถ้าปรากฏว่ากรรมการตรวจคะแนนที่ได้แต่งตั้งไว้ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๔๕ ให้ผู้อำนวยการเขตส่งถอดถอนและแต่งตั้งผู้นั้นแทนได้ แต่ในกรณีที่ผู้ซึ่งถูกถอดถอนนั้นเป็นผู้ที่ผู้สมัครเสนอชื่อ ให้ผู้อำนวยการเขตแต่งตั้งจากผู้ซึ่งผู้สมัครนั้นเสนอชื่อใหม่ และถ้าผู้สมัครนั้นไม่เสนอชื่อกายในเวลาที่ผู้อำนวยการเขตกำหนด ให้นำมาตรา ๔๑ วรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๔๓ ก่อนเวลาเปิดการรับลงคะแนนครั้งชั่วโมง ให้คณะกรรมการตรวจคะแนนเลือกกรรมการตรวจคะแนนคนหนึ่งขึ้นเป็นประธาน เมื่อประธานไม่อยู่ในที่เลือกตั้ง หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้กรรมการตรวจคะแนนเลือกกรรมการตรวจคะแนนอื่นเป็นประธานไปพลางก่อนจนกว่าประธานที่ได้เลือกไว้นั้นสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้

ในการดำเนินการของคณะกรรมการตรวจคะแนน ให้ถือว่ากรรมการตรวจคะแนนตั้งแต่กึ่งหนึ่งขึ้นไปเป็นองค์คณะ

ในกรณีที่กรรมการตรวจคะแนนมาไม่ครบจำนวน และกรรมการตรวจคะแนนที่เหลือมีจำนวนไม่น้อยกว่าเจ็ดคน ให้กรรมการตรวจคะแนนที่เหลือปฏิบัติหน้าที่ต่อไปโดยไม่ต้องมีการแต่งตั้งผู้อื่นเป็นกรรมการตรวจคะแนนเพิ่มขึ้น แต่ถ้ากรรมการตรวจคะแนนมีน้อยกว่าเจ็ดคนให้กรรมการตรวจคะแนนที่อยู่ในที่เลือกตั้ง ตั้งบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๔๕ เป็นกรรมการตรวจคะแนนให้ครบเจ็ดคนไปพลางก่อน จนกว่ากรรมการตรวจคะแนนที่ได้ตั้งไว้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้

ในกรณีที่ไม่มีกรรมการตรวจคะแนนปฏิบัติหน้าที่ ให้ผู้อำนวยการเขตหรือเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้งประจำหน่วยเลือกตั้ง มีอำนาจแต่งตั้งผู้ซึ่งมีคุณสมบัติ และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๔๕ คนหนึ่งเป็นกรรมการตรวจคะแนน และให้กรรมการตรวจคะแนนผู้นั้นแต่งตั้งผู้ซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๔๕ อีกหกคนเป็นกรรมการตรวจคะแนนไปพลางก่อน จนกว่ากรรมการตรวจคะแนนซึ่งผู้อำนวยการเขตแต่งตั้งไว้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้

มาตรา ๔๔ การลงมติวินิจฉัยของคณะกรรมการตรวจคะแนนให้
 ถือเสียงข้างมาก กรรมการตรวจคะแนนคนหนึ่งย่อมมีเสียงหนึ่งในการ
 ออกเสียงลงคะแนน ถ้ามีคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออก
 เสียงเพิ่มจนออกเสียงหนึ่งเป็นเสียงขาด

มาตรา ๔๕ กรรมการตรวจคะแนนและเจ้าหน้าที่คะแนนให้แต่ง
 ตั้งจากผู้เลือกตั้งซึ่งมีความประพฤติดี และสามารถอ่านและเขียนหนังสือ
 ไทยได้

ห้ามมิให้แต่งตั้งผู้สมัคร สมาชิกรัฐสภา สมาชิกสภากรุงเทพ
 มหานคร สมาชิกสภาเขต ข้าราชการ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แพทย์
 ประจำตำบล สารวัตรกำนัน หรือผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน เป็นกรรมการตรวจ
 คะแนน

ห้ามมิให้แต่งตั้งผู้สมัคร สมาชิกรัฐสภา สมาชิกสภากรุงเทพ
 มหานครหรือสมาชิกสภาเขตเป็นเจ้าหน้าที่คะแนน

มาตรา ๔๖ ให้ถือว่าเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้ง กรรมการ
 ตรวจคะแนนและเจ้าหน้าที่คะแนน เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมาย
 อาญานับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้งจนสิ้นสุดแห่งการงานในหน้าที่

มาตรา ๔๗ กรรมการตรวจคะแนนมีอำนาจหน้าที่รักษาความสงบ
 เรียบร้อยในที่เลือกตั้ง หากปรากฏว่าผู้ใดกระทำความผิดที่ขัดขวางหรือ
 รบกวนกิจการเลือกตั้ง หรือจะทำความไม่สงบเรียบร้อยขึ้น กรรมการ
 ตรวจคะแนนมีอำนาจสั่งให้ผู้นั้นออกไปเสียจากที่เลือกตั้งได้ แต่ต้องมิให้
 ขัดต่อการที่ผู้เลือกตั้งจะใช้สิทธิในการเลือกตั้ง

มาตรา ๔๘ อำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้ง กรรมการตรวจคะแนนและเจ้าหน้าที่คะแนนในการเลือกตั้ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๔๙ ห้ามมิให้เจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้ง กรรมการตรวจคะแนน หรือเจ้าหน้าที่คะแนนผู้ใด จงใจนับบัตรเลือกตั้งหรือคะแนนในการเลือกตั้งให้ผิดไปจากความจริง หรือรวมคะแนนให้ผิดไป หรือกระทำการด้วยประการใดโดยมิได้อำนาจกระทำได้โดยชอบด้วยกฎหมายให้บัตรเลือกตั้งชำรุดหรือเสียหายหรือให้เป็นบัตรเสีย หรือกระทำการด้วยประการใดแก่บัตรเสียเพื่อให้เป็นบัตรที่ใช้ได้หรืออ่านบัตรเลือกตั้งให้ผิดไปจากความจริง หรือทำรายงานการเลือกตั้งไม่ตรงความจริง

มาตรา ๕๐ ห้ามมิให้เจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้ง กรรมการตรวจคะแนน หรือเจ้าหน้าที่คะแนนผู้ใด จงใจไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ หรือกระทำการอันใดเพื่อขัดขวางมิให้การเป็นไปตามกฎหมาย กฎกระทรวง ระเบียบ หรือคำสั่งของศาลอันเกี่ยวกับการเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติ

หมวด ๑

การลงคะแนนเลือกตั้ง

มาตรา ๕๑ บัตรเลือกตั้งและหีบบัตรเลือกตั้งให้มีลักษณะและขนาดตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๕๒ การลงคะแนนเลือกตั้งให้ใช้วิธีทำเครื่องหมายกากบาทลงในบัตรเลือกตั้งตามลักษณะ หลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๕๓ ในวันเลือกตั้ง ให้เปิดการลงคะแนนตั้งแต่เวลา ๐๘.๐๐ นาฬิกา ถึงเวลา ๑๕.๐๐ นาฬิกา

มาตรา ๕๔ ขณะจะเปิดการลงคะแนน ให้ประธานกรรมการตรวจคะแนนเปิดหีบบัตรเลือกตั้งในที่เปิดเผย แสดงให้ผู้เลือกตั้งซึ่งอยู่ ณ ที่เลือกตั้งนั้นเห็นว่า เป็นหีบเปล่า และให้ปิดหีบบัตรเลือกตั้งใส่กุญแจประจำครั้งที่บรรจุกุญแจไว้ และให้คณะกรรมการตรวจคะแนนบันทึกการเปิดและปิดหีบบัตรเลือกตั้งตามมาตรา ๕๓ โดยให้ผู้เลือกตั้งไม่น้อยกว่าสองคนซึ่งอยู่ในที่เลือกตั้งในขณะนั้นลงลายมือชื่อในบันทึกนั้นด้วย

มาตรา ๕๕ ในระหว่างเวลาเปิดการลงคะแนน ให้ผู้เลือกตั้งที่จะลงคะแนนไปแสดงตนต่อกรรมการตรวจคะแนนโดยแสดงบัตรประจำตัวประชาชน เพื่อให้ตรวจสอบชื่อในบัญชีรายชื่อผู้เลือกตั้ง เมื่อกรรมการตรวจคะแนนตรวจสอบถูกต้องแล้ว ให้อ่านชื่อและที่อยู่ของผู้นั้นดัง ๆ ถ้าไม่มีผู้เลือกตั้งหรือผู้สมัครผู้ใดทักท้วง ให้หมายเหตุไว้ในบัญชีรายชื่อผู้เลือกตั้ง โดยให้จดหมายเลขของบัตรประจำตัวประชาชนและสถานที่ออกบัตรประจำตัวประชาชน แต่ในกรณีผู้เลือกตั้งใช้ใบรับค่าขอมิบัตรหรือเปลี่ยนบัตรใหม่ให้ลงลายมือชื่อหรือพิมพ์ลายนิ้วมือ แล้วแต่กรณีลงในบัญชีรายชื่อผู้เลือกตั้งเป็นหลักฐานเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ ตามวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง แล้วให้กรรมการตรวจคะแนนมอบบัตรเลือกตั้งให้แก่ผู้นั้นไปลงคะแนน

ในกรณีผู้เลือกตั้งผู้ใดเป็นบุคคลที่ไม่ต้องมีบัตรประจำตัวประชาชน ตามกฎหมายต้องแสดงหลักฐานอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวงต่อ กรรมการตรวจคะแนนและให้กรรมการตรวจคะแนนปฏิบัติตามวรรคหนึ่ง แล้วให้ผู้เลือกตั้งลงลายมือชื่อหรือพิมพ์ลายนิ้วมือ แล้วแต่กรณี ในบัญชี รายชื่อผู้เลือกตั้งไว้เป็นหลักฐานด้วย

หากมีผู้ทักท้วงหรือกรรมการตรวจคะแนนสงสัยว่าผู้เลือกตั้งที่มา แสดงตนนั้นไม่ใช่เป็นผู้ชื่อในบัญชีรายชื่อผู้เลือกตั้ง ให้คณะกรรมการ ตรวจคะแนนมีอำนาจสอบสวนและวินิจฉัยชี้ขาดว่าผู้ถูกทักท้วงหรือผู้ถูก สงสัยมีสิทธิลงคะแนนหรือไม่ คำชี้ขาดของคณะกรรมการตรวจคะแนน ให้เป็นที่สุด ในกรณีที่คณะกรรมการตรวจคะแนนวินิจฉัยว่าผู้ถูกทักท้วง หรือผู้ถูกสงสัยไม่มีสิทธิลงคะแนน ให้คณะกรรมการตรวจคะแนนทำ บันทึกรายการวินิจฉัยและลงลายมือชื่อไว้ด้วย

บัตรประจำตัวประชาชนตามมาตรฐานให้หมายความรวมถึงบัตร ประจำตัวประชาชนที่หมดอายุแล้วด้วย

มาตรา ๕๖ ผู้เลือกตั้งซึ่งมีชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อผู้เลือกตั้งสำหรับ หน่วยเลือกตั้งใดให้ลงคะแนนเลือกตั้งได้เฉพาะหน่วยเลือกตั้งนั้น และ ให้ลงคะแนนเลือกตั้งได้เฉพาะแห่งเดียว

ผู้เลือกตั้งซึ่งได้รับการแต่งตั้งให้มีหน้าที่ในการเลือกตั้งหรือ เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งมีสิทธิลงคะแนนเลือกตั้งในหน่วยเลือกตั้งของตน ต้องประจำปฏิบัติหน้าที่นั้นโดยไม่ต้องมีชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อผู้เลือกตั้ง

เล่ม ๑๐๕ ตอนที่ ๑๘ ราชกิจจานุเบกษา ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๓๑

ถ้าหน่วยเลือกตั้งที่ตนประจำปฏิบัติหน้าที่นั้นอยู่ในเขตเลือกตั้งที่ตนมีสิทธิเลือกตั้ง

ให้ผู้เลือกตั้งตามวรรคสองซึ่งประสงค์จะลงคะแนนเลือกตั้งในหน่วยเลือกตั้งที่ตนต้องปฏิบัติหน้าที่ แสดงหลักฐานคำสั่งแต่งตั้งต่อคณะกรรมการตรวจคะแนนก่อนทำการลงคะแนนเลือกตั้ง เมื่อคณะกรรมการตรวจคะแนนตรวจสอบถูกต้องแล้ว ให้คณะกรรมการตรวจคะแนนเพิ่มชื่อในบัญชีรายชื่อผู้เลือกตั้งอีกส่วนหนึ่งต่างหาก

มาตรา ๕๖ ผู้เลือกตั้งผู้ใดแม้มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านของหน่วยเลือกตั้งใดก็ตาม ถ้าไม่มีชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อผู้เลือกตั้งของหน่วยเลือกตั้งนั้นและไม่ดำเนินการขอเพิ่มชื่อตามมาตรา ๒๘ ให้ถือว่าผู้เลือกตั้งนั้นสละสิทธิลงคะแนนในหน่วยเลือกตั้งที่ตนมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน

มาตรา ๕๗ ห้ามมิให้ผู้ใดลงคะแนนเลือกตั้งหรือพยายามลงคะแนนเลือกตั้งโดยรู้อยู่แล้วว่าตนไม่มีสิทธิเลือกตั้ง หรือไม่มีสิทธิลงคะแนนเลือกตั้งในหน่วยเลือกตั้งนั้น หรือลงบัตร หรือพยายามลงบัตรมากกว่าบัตรหนึ่งหรือมากกว่าครั้งหนึ่งในการลงคะแนนเลือกตั้งนั้น หรือแสดงบัตรประจำตัวประชาชนหรือหลักฐานอื่นที่มีไว้สำหรับตนหรือที่ปลอมแปลงต่อกรรมการตรวจคะแนนเพื่อลงคะแนนเลือกตั้ง

มาตรา ๕๘ ผู้เลือกตั้งผู้ใดรับบัตรเลือกตั้งเพื่อลงคะแนนแล้วไม่ประสงค์จะลงคะแนนให้คืนบัตรเลือกตั้งแก่กรรมการตรวจคะแนน ให้กรรมการตรวจคะแนนบันทึกการไม่ลงคะแนนนั้นไว้ในบัญชีรายชื่อผู้

เล่ม ๑๐๕ ตอนที่ ๗๘ ราชกิจจานุเบกษา ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๓๑

เลือกตั้ง และผู้เลือกตั้งผู้นั้นจะใช้สิทธิเลือกตั้งในการเลือกตั้งครั้งนั้นอีกไม่ได้

มาตรา ๖๐ ห้ามมิให้ผู้เลือกตั้งผู้ใดใช้บัตรเลือกตั้งซึ่งมิใช่บัตร
กรรมการตรวจคะแนนแห่งที่เลือกตั้งนั้นมอบให้ลงคะแนน หรือนำบัตร
เลือกตั้งที่ไม่ใช้ลงคะแนนออกไปจากที่เลือกตั้ง

มาตรา ๖๑ ห้ามมิให้ผู้ใดทำเครื่องสังเกตโดยวิธีใดวิธีหนึ่งบัตร
เลือกตั้ง

มาตรา ๖๒ ห้ามมิให้ผู้ใดนำบัตรเลือกตั้งใส่ในหีบบัตรเลือกตั้ง
โดยไม่มีอำนาจโดยชอบด้วยกฎหมาย หรือกระทำการใดในบัญชีรายชื่อ
ผู้เลือกตั้งเพื่อแสดงว่ามีผู้มาแสดงตนเพื่อลงคะแนนโดยผิดจากความจริง
หรือกระทำการใดอันเป็นเหตุให้บัตรเลือกตั้งเพิ่มขึ้นจากความจริง

มาตรา ๖๓ ห้ามมิให้ผู้ใดโดยไม่มีอำนาจโดยชอบด้วยกฎหมาย
กระทำการใดเพื่อขัดขวางหรือหน่วงเหนี่ยวมิให้ผู้เลือกตั้งไป ณ ที่เลือกตั้ง
หรือเข้าไป ณ ที่ลงคะแนน หรือมิให้ไปถึง ณ ที่ดังกล่าวภายในกำหนดเวลา
ที่จะลงคะแนนเลือกตั้งได้

มาตรา ๖๔ ห้ามมิให้ผู้เลือกตั้งผู้ใดเรียก หรือรับทรัพย์สินหรือ
ผลประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่น เพื่อจะลงคะแนนเลือกตั้งหรือ
งดเว้นไม่ลงคะแนนเลือกตั้งผู้ใด

มาตรา ๖๕ ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำให้ปรากฏด้วยวิธีใดอันเป็นการ
ลวงผู้เลือกตั้งให้สำคัญผิดเกี่ยวกับผู้สมัคร หรือเลขหมายประจำตัวของ
ผู้สมัครคนใด หรือของตนเองในกรณีที่ตนเป็นผู้สมัครด้วย

มาตรา ๖๖ ระหว่างเวลาเปิดการลงคะแนน ห้ามมิให้เปิดหีบ
บัตรเลือกตั้ง เว้นแต่จะมีความจำเป็นเกี่ยวกับอุปสรรคในการลงคะแนน
อันจะหลีกเลี่ยงมิได้จึงให้คณะกรรมการตรวจคะแนนเปิดได้โดยมิให้เอา
บัตรเลือกตั้งออกจากหีบและให้ปิดไว้ตามเดิม ในกรณีเช่นนี้ ให้คณะ
กรรมการตรวจคะแนนกระทำต่อหน้าผู้เลือกตั้งซึ่งอยู่ในที่เลือกตั้ง และ
ให้บันทึกแสดงเหตุในการเปิดหีบบัตรเลือกตั้งโดยให้ผู้เลือกตั้งไม่น้อยกว่า
สองคนซึ่งอยู่ในที่เลือกตั้งในขณะนั้นลงลายมือชื่อในบันทึกนั้นด้วย

มาตรา ๖๗ ตั้งแต่เวลาที่ได้เปิดและปิดหีบบัตรเลือกตั้งที่ตั้งไว้เพื่อ
การลงคะแนนตามมาตรา ๕๔ แล้ว หรือภายหลังเวลาที่ได้ปิดหีบบัตร
เลือกตั้งตามมาตรา ๖๕ เพื่อรักษาไว้เมื่อการเลือกตั้งได้เสร็จสิ้นแล้ว ห้าม
มิให้ผู้ใดเปิด ทำลาย ทำให้เสียหาย ทำให้เปลี่ยนสภาพ หรือทำให้ไร
ประโยชน์หรือลักพาไปซึ่งหีบบัตรเลือกตั้งหรือบัตรเลือกตั้งโดยไม่มีอำนาจ
โดยชอบด้วยกฎหมาย

มาตรา ๖๘ ก่อนประกาศผลการนับคะแนน ห้ามมิให้เจ้าพนักงาน
ผู้ดำเนินการเลือกตั้งกรรมการตรวจคะแนน หรือเจ้าหน้าที่คะแนน แจ้งแก่
ผู้ใดให้ทราบจำนวนบัตรเลือกตั้งที่ได้ลงคะแนนไว้ หรือให้ทราบจำนวน
คะแนนอันได้ลงไว้สำหรับบุคคลใด หรือให้ทราบว่าผู้ใดลงคะแนนหรือไม่

หมวด ๘

การตรวจและการรวมคะแนน

มาตรา ๖๕ เมื่อเปิดการลงคะแนนเลือกตั้งแล้ว ให้คณะกรรมการตรวจคะแนนนับคะแนนโดยเปิดเผยจนเสร็จในรวดเดียว ห้ามมิให้เลื่อนหรือประวิงการนับคะแนน

เมื่อการนับคะแนนเสร็จแล้ว ให้คณะกรรมการตรวจคะแนนประกาศผลของการนับคะแนน ณ ที่เลือกตั้งนั้น และมอบประกาศผลของการนับคะแนนให้แก่กรรมการตรวจคะแนนทุกคนพร้อมทั้งปิดประกาศไว้ด้วยแล้วรับทำรายงานแสดงผลของการนับคะแนนและปิดหีบบัตรเลือกตั้งเพื่อส่งไปยังผู้อำนวยการเขตโดยเร็ว

แบบประกาศผลของการนับคะแนน รายงานแสดงผลของการนับคะแนน วิธีนับคะแนน วิธีประกาศผลของการนับคะแนน และวิธีเก็บบัตรเลือกตั้งบรรจุหีบ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๖๖ ถ้าการลงคะแนนหรือการนับคะแนน ณ ที่เลือกตั้งแห่งใดไม่สามารถกระทำได้นั้นเนื่องจากเกิดจลาจล อุทกภัย อัคคีภัย หรือเหตุนอกอำนาจอย่างอื่น ให้คณะกรรมการตรวจคะแนนประกาศตลงคะแนนหรือนับคะแนนสำหรับที่เลือกตั้งแห่งนั้นแล้วรายงานต่อผู้อำนวยการเขตโดยด่วน ในกรณีเช่นนั้นให้ปลัดกรุงเทพมหานครประกาศยกเลิกการลงคะแนนหรือการนับคะแนน แล้วกำหนดวันลงคะแนนใหม่ในหน่วยเลือกตั้งนั้นภายในสามวันนับแต่วันได้รับทราบเหตุอันได้สงบลง และ

เล่ม ๑๐๕ ตอนที่ ๑๘ ราชกิจจานุเบกษา ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๓๑

ต้องประกาศก่อนวันลงคะแนนไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน ทั้งนี้ ต้องไม่เกินสิบห้าวัน นับแต่วันได้รับทราบว่าจะลงคะแนน

ในกรณีที่จำนวนผู้เลือกตั้งทั้งหมดของหน่วยเลือกตั้งที่ลงคะแนน หรือนับคะแนนไว้ตามวรรคหนึ่ง จะไม่ทำให้ผลการเลือกตั้งสมาชิกสภา กรุงเทพมหานครและผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร หรืออย่างหนึ่งอย่างใด แล้วแต่กรณี ในเขตเลือกตั้งนั้นเปลี่ยนแปลง ปลัดกรุงเทพมหานคร ไม่ต้องประกาศให้มีการเลือกตั้งตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๑๑ บัตรเลือกตั้งต่อไปนี้ให้ถือว่าเป็นบัตรเสีย คือ

- (๑) บัตรปลอม
- (๒) บัตรที่ทำเครื่องหมายเลือกตั้งเกินหนึ่งเครื่องหมาย
- (๓) บัตรที่มีได้ทำเครื่องหมายเลย
- (๔) บัตรที่ปรากฏว่าได้พับซ้อนกันมากกว่าหนึ่งบัตร
- (๕) บัตรที่มีเครื่องหมายสังเกตหรือข้อความอื่นใดนอกจาก

ที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

- (๖) บัตรที่ไม่อาจทราบได้ว่าลงคะแนนให้กับผู้สมัคร

ผู้ใด

บัตรดังกล่าวให้กรรมการตรวจคะแนนสังเกตหลังว่า “เสีย” และให้กรรมการตรวจคะแนนไม่น้อยกว่าสามคนลงลายมือชื่อกำกับไว้

ในการนับคะแนน หากปรากฏว่ามีบัตรเสีย ให้แยกบัตรเสียออกไว้เป็นส่วนหนึ่ง และห้ามมิให้นับบัตรเสียเป็นคะแนนไม่ว่ากรณีใด

มาตรา ๑๒ ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำด้วยประการใดให้บัตรเลือกตั้งชำรุด หรือเสียหาย หรือให้เป็นบัตรเสีย หรือกระทำความบัตรเสียเพื่อให้เป็นบัตรที่ใช้ได้

มาตรา ๑๓ เมื่อการเลือกตั้งเสร็จสิ้นแล้ว ผู้อำนวยการเขตจะทำลายบัตรเลือกตั้งและเอกสารที่เก็บอยู่ในหีบบัตรเลือกตั้งนั้นได้เมื่อพ้นระยะเวลาคัดค้านการเลือกตั้งตามมาตรา ๑๖ แล้วไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน

ในกรณีที่กรรมการคัดค้านการเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งใด ให้ผู้อำนวยการเขตเก็บรักษาหีบบัตรเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนั้นไว้จนกว่าคดีจะถึงที่สุด

มาตรา ๑๔ เมื่อผู้อำนวยการเขตได้รับรายงานแสดงผลของการนับคะแนนจากคณะกรรมการตรวจคะแนนของหน่วยเลือกตั้งต่าง ๆ แล้ว ในกรณีที่เป็น การเลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร ให้ผู้อำนวยการเขตรวมยอดคะแนนของผู้สมัครแต่ละคนและประกาศผลการเลือกตั้งโดยเร็ว และให้รายงานไปยังปลัดกรุงเทพมหานคร แล้วให้ปลัดกรุงเทพมหานครรายงานไปยังรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

ในกรณีที่เป็น การเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ให้ผู้อำนวยการเขตส่งรายงานการเลือกตั้งไปยังปลัดกรุงเทพมหานครทันที และให้ปลัดกรุงเทพมหานครรวมยอดคะแนนการเลือกตั้งและประกาศผลการเลือกตั้งโดยเร็ว และให้รายงานไปยังรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

มาตรา ๑๕ ในเขตเลือกตั้งซึ่งมีการเลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานครและผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร หรืออย่างหนึ่งอย่างใด แล้วแต่กรณี ผู้สมัครผู้ใดได้คะแนนมากที่สุดให้ผู้สมัครนั้นเป็นผู้ได้รับ

เลือกตั้ง ในกรณีที่จะแนมมากที่สุดเท่ากัน ให้ผู้สมัครซึ่งได้คะแนนเท่ากัน
จับสลากกันว่าผู้ใดเป็นผู้ได้รับเลือกตั้ง

การจับสลากตามมาตรา ๓๒ เป็นการเลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพ
มหานครให้กระทำได้หน้าผู้อำนวยการเขต เป็นการเลือกตั้งผู้ว่า
ราชการกรุงเทพมหานครให้กระทำได้หน้าปลัดกรุงเทพมหานครตามวิธีการ
ที่กำหนดในกฎกระทรวง แล้วให้ประกาศผลการเลือกตั้งทันที

หมวด ๕

การคัดค้านการเลือกตั้ง

มาตรา ๑๖ เมื่อผู้อำนวยการเขตหรือปลัดกรุงเทพมหานครประกาศ
ผลการเลือกตั้งของเขตเลือกตั้งใด ผู้เลือกตั้งหรือผู้สมัครเห็นว่าการเลือก
ตั้งในเขตเลือกตั้งนั้น หรือเห็นว่าการที่บุคคลใดได้รับการเลือกตั้งเป็น
สมาชิกสภากรุงเทพมหานครหรือผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครจากการ
เลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนั้น เป็นไปโดยมิชอบอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๑๖
มาตรา ๑๘ มาตรา ๓๔ มาตรา ๓๕ มาตรา ๔๕ มาตรา ๕๐ หรือ
มาตรา ๖๕ ให้มีสิทธิยื่นคำร้องคัดค้านต่อศาลแพ่งภายในสามสิบวัน
แต่ถ้าเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๓๑ หรือมาตรา ๓๓ ให้มีสิทธิยื่นคำร้อง
คัดค้านภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันประกาศผลการเลือกตั้งเพื่อให้
มีการเลือกตั้งใหม่

มาตรา ๑๓ เมื่อศาลแพ่งได้รับคำร้องคัดค้านแล้วให้ดำเนินการพิจารณาโดยไม่ชักช้า และให้นำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม และให้ทำความเห็นและส่งสำนวนไปยังศาลฎีกาเพื่อวินิจฉัย ให้ศาลฎีกามีอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) ถ้าเห็นว่าการเลือกตั้งหรือการที่ผู้ใดได้รับเลือกตั้งเป็นไปโดยมิชอบ และสมควรจะให้มีการเลือกตั้งใหม่ ให้มีคำสั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่ในเขตเลือกตั้งนั้น

(๒) ถ้าเห็นว่าการเลือกตั้งหรือการที่ผู้ใดได้รับเลือกตั้งเป็นไปโดยชอบหรือแม้มิชอบ แต่ไม่มีเหตุอันสมควรจะให้มีการเลือกตั้งใหม่ในเขตเลือกตั้งนั้น ให้มีคำสั่งยกคำร้องคัดค้าน

มาตรา ๑๔ เมื่อศาลฎีกามีคำสั่งอย่างใดแล้วให้ส่งสำเนาคำสั่งไปยังรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมเพื่อแจ้งให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยและประธานสภากรุงเทพมหานครทราบ

ในกรณีที่ศาลฎีกามีคำสั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่ ให้ถือว่าสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร หรือผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครซึ่งถูกคัดค้านนั้นขาดจากสมาชิกภาพหรือพ้นจากตำแหน่งตั้งแต่วันที่ศาลฎีกามีคำสั่ง คำสั่งของศาลฎีกาซึ่งเป็นเหตุให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภากรุงเทพมหานครผู้หนึ่งผู้ใดสิ้นสุดลง หรือเป็นเหตุให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครพ้นจากตำแหน่ง ย่อมไม่กระทบกระเทือนกิจการที่สมาชิกสภากรุงเทพมหานครผู้นั้นหรือผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครได้กระทำไปในหน้าที่สมาชิกสภากรุงเทพมหานครหรือในหน้าที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร รวมทั้งการ

เล่ม ๑๐๕ ตอนที่ ๑๘ ราชกิจจานุเบกษา ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๓๑

ได้รับเงินประจำตำแหน่งหรือประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่น ก่อนที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยหรือประธานสภากรุงเทพมหานครได้รับแจ้งคำสั่ง แล้วแต่กรณี

หมวด ๑๐

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๑๕ นายจ้างผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง หรือผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของกรรมการตรวจคะแนนซึ่งสั่งตามมาตรา ๔๑ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๘๐ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๐ วรรคสอง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือปรับแห่งละหนึ่งพันบาท แล้วแต่จำนวนใดจะสูงกว่ากัน

คำปรับตามวรรคหนึ่งให้นำส่งกรุงเทพมหานครเพื่อใช้ในการแก้ไขความเสียหายที่เกิดจากการกระทำความผิดนั้น ส่วนที่เหลือให้ตกเป็นรายได้ของกรุงเทพมหานคร

มาตรา ๘๑ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๑ วรรคหนึ่ง มาตรา ๑๒ หรือมาตรา ๑๓ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

เล่ม ๑๐๕ ตอนที่ ๗๘ ราชกิจจานุเบกษา ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๓๑

มาตรา ๘๒ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๔ มาตรา ๓๕ มาตรา ๖๑ มาตรา ๖๓ หรือ มาตรา ๖๔ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งกำหนดห้าปี

มาตรา ๘๓ ผู้ซึ่งมิได้มีสัญชาติไทยผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๕ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท และให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยสั่งเนรเทศออกจากประเทศไทยด้วย

มาตรา ๘๔ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๖ มาตรา ๑๘ มาตรา ๓๔ มาตรา ๕๖ มาตรา ๕๘ มาตรา ๖๐ มาตรา ๖๒ มาตรา ๖๕ มาตรา ๖๖ มาตรา ๖๗ หรือมาตรา ๗๒ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดสิบปี

มาตรา ๘๕ ผู้สมัครผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๐ หรือเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้ง กรรมการตรวจคะแนนหรือเจ้าหน้าที่คะแนนผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๕๐ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดห้าปี

มาตรา ๘๖ ผู้สมัครผู้ใดใช้จ่ายเกี่ยวกับการเลือกตั้งเกินค่าใช้จ่ายที่กำหนดไว้ตามมาตรา ๓๑ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดห้าปี

มาตรา ๘๑ ผู้สมัครผู้ใดไม่ยื่นรายการค่าใช้จ่ายต่อผู้อำนวยการเขตหรือปลัดกรุงเทพมหานครภายในกำหนดตามมาตรา ๓๓ หรือยื่นรายการค่าใช้จ่ายดังกล่าวเป็นเท็จต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดห้าปี

มาตรา ๘๔ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๕ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๘๕ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๔๕ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สองปีถึงสิบปี และปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดสิบปี

มาตรา ๘๖ ผู้เลือกตั้งผู้ใดไม่ค้นบัตรเลือกตั้งตามมาตรา ๕๕ โดยทุจริต ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดห้าปี

มาตรา ๘๗ เจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้ง กรรมการตรวจคะแนนหรือเจ้าหน้าที่คะแนนผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๖๘ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๘๘ การเลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานครแทนตำแหน่งที่ว่างของสมาชิกซึ่งได้รับเลือกตั้งจากการเลือกตั้งที่ใดจัดให้ขึ้น

เล่ม ๑๐๕ ตอนที่ ๗๘ ราชกิจจานุเบกษา ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๓๑

ตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานครและผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘ มิให้ใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ และให้ดำเนินการตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานครและผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘ ทั้งนี้ จนกว่าจะสิ้นสุดอายุของสภากรุงเทพมหานครตามมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘

มาตรา ๕๓ ให้กรุงเทพมหานครพิจารณาดำเนินการตามมาตรา ๖ วรรคหนึ่งเป็นครั้งแรก และรายงานผลการพิจารณาต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เพื่อดำเนินการประกาศในราชกิจจานุเบกษาให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับในระหว่างนี้ มิให้นำมาตรา ๖ วรรคสอง มาใช้บังคับ

ในกรณีที่มิได้ประกาศพระราชกฤษฎีกาให้เลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานครเป็นการเลือกตั้งทั่วไปก่อนครบกำหนดระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยกำหนดจำนวนสมาชิกสภากรุงเทพมหานครที่จะเลือกตั้ง และประกาศกำหนดเขตเลือกตั้ง โดยถือเกณฑ์ราษฎรหนึ่งแสนคนเป็นประมาณ และให้คำนวณตามเกณฑ์จำนวนราษฎรตามหลักฐานการทะเบียนราษฎรที่กระทรวงมหาดไทยประกาศครั้งสุดท้ายก่อนวันประกาศพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานครกับต้องแบ่งพื้นที่ของแต่ละเขตเลือกตั้งให้ติด

เล่ม ๑๐๕ ตอนที่ ๗๘ ราชกิจจานุเบกษา ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๓๑

ต่อกันแต่ต้องไม่นำพื้นที่ของเขตหนึ่งไปรวมกับเขตอื่นหรือนำพื้นที่เพียง
บางส่วนของแขวงหนึ่งไปรวมกับแขวงอื่นในการนี้ มิให้นำมาตรา ๕ และ
มาตรา ๖ มาใช้บังคับ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ป. ตีนสุตานนท์

นายกรัฐมนตรี

เล่ม ๑๐๕ ตอนที่ ๑๘ ราชกิจจานุเบกษา ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๓๑

หมายเหตุ:- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจาก
มาตรา ๑๒๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ.
๒๕๒๘ บัญญัติให้ดำเนินการให้มีกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพ
มหานครและผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครภายในสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัติ
ดังกล่าวใช้บังคับ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้